JENS BLENDSTRUP

FRA

Gud taler ud (2004)

Jens Blendstrup (f. 1968) har skrevet en række bøger og var i 1997 med til at stifte digterkollektivet Øverste Kirurgiske. Han fik for alvor sit gennembrud med romanen *Gud taler ud*. I bogen omtales Jens Blendstrups far, Uffe Blendstrup, konsekvent som "Gud". Gennem korte, afsluttede tekststykker fortæller Guds yngste søn, Jens, om farens liv.

Gud er i gymnastisk humør. Han har siddet ned i et par døgn og trænger nu til at røre sig. Og familien sidder bænket i sofaen og ser Huset på Christianshavn som Gud har krævet. Og det er i grunden hyggeligt. Der spises bridgeblanding. Og det er en god Huset på Christianshavn, det er den hvor Olsen holder nytårsaften og alle har grimme næser på og er sure på hinanden. Og det er lige inden det klimaks, hvor Olsen begynder at græde og slutter fred med Meyer og Larsen og alle de andre, at Gud pludselig flyver op og begynder at lave hoppebevægelser på tæppet. Og Gud kan noget særlig gymnastik hvor han bare står og vipper meget langsomt op og ned. Men det er effektivt. For mens han ligesom vipper til noget indbildt swingmusik bevæger han ligesom håndleddene i en bue rundt og rundt. Under normale omstændigheder kan man ikke høre ham mens han laver gymnastiske øvelser. Men fordi der er helt helt stille i Huset på Christianshavn, fordi alle er så sure på Olsen og omvendt, kan man høre Guds knogler knække og klikke mens han pulser på en King's. Og det mest utrolige er at gymnastikken ikke tager mere end to-tre minutter for Gud, så er han færdig og har trænet hårdt. Men i dag er det så fantastisk at Guds blodcirkulationstræning falder sammen med klimakset i Huset på Christianshavn. For netop som Gud lander i sofaen begynder Olsen at tude og holde sin lykkelige nytårstale. Og alle ser fra fjernsynet til Gud som om han havde timet det helt vildt korrekt. Men selvom Gud er stolt nøjes han med at bemærke at de bedes være opmærksomme på at der senere kommer Columbo, hvorfor al urinering, håndafsæbning, (det er henvendt til Gerd Lillian der hele tiden vasker hænder) samt vandglasafhentning og diverse bedes overstået i mellemrummet mellem de to serier.
[...]

Gud er taget til bryllup i Aalborg. Det er Guds ældste der skal giftes med en ung blond pige. Gud skal holde tale. Og er i stødet som han plejer. Han har skrevet talen ned bag på en rudekuvert fra Magistrenes Pensionskasse. Men nu kan han ikke finde den. Men der – der er talen jo, synes Gud at mime, men hov, det var en 500-kroneseddel han hev op af lommen. Nå, der var den, mimer Gud, men hov det var et buskort han hev op af lommen på sin herlovianerjakke. Gud er rolig. Han nyder det. Og når Gud er rolig forstår folk det er for sjov. Og er der ikke lidt Victor Borge over Gud når han sådan står og driver gæk med ukendte svigerfolk og gæster i et forsamlingshus fyldt med loge-ordensvåben lige under Ålborgtårnet? Men så kommer talen. Som et lyn fra en klar himmel. Gode dreng, tillykke. En god tale er det. Ikke fri for ironi og grisegrynt, og små insinuationer om det unge par der skal elske hinanden i medgang og i modgang, men så heller ikke mere. Og Guds familie er lettede for Guds tale var mådeholden, og Gud var morsom på den rare måde. Og åh ja skål, nikke nikke, næh oksesteg og deslige. Men så to timer senere rejser Gud sig igen. Og denne gang kan man se han ikke har nogen tale. Denne gang er det fuldkommen uden noget papir. Denne gang er det om Gud så må sige fra karsken bælg. Men Gud er jo en forbasket entertainer, og som en elefant kan han huske ritualerne fra den første tale, så op kommer først en tom hånd der vinker. Og lidt efter en lille kyllekylleflaske fra lemmens dyb. Og folk er jo berusede, så lidt sjovt er det jo alligevel, og det er Danmark, og i Danmark må man gerne ... når tiden er fremskreden gå over grænsen lidt. Men så begynder Gud at stirre helt tavs på de forsamlede. Og latteren dør langsomt ud. Og man kan se på Guds ældste, at havde det her ikke været hans bryllup, havde han grebet Gud i kraven og tvunget ham ned på plads. Men det er jo hans bryllup, så han smiler bare ned i bordet. Med røde kinder og varme knoer der knuger lidt dug med oksestegssaucepletter. Så taler Gud, og det er den frygtelige Gud kan man høre, det er hævneren Gud med den venlige lidt snerrende stemme der er ude på at blotlægge festens blødende sår. Over for mig sidder en dame, udbryder Gud. Det er en ulykkelig fed dame der hyler af grin, det er en stakkels dame skulle jeg hilse at sige. Et menneske der engang gik ind i ægteskabets hellige stand, men som blev skilt fordi hun blev federe og federe og mere og mere lad. Nu sidder hun så der. Og tillad mig at ligne hende med resten af selskabet. 78 procent bliver jo skilt igen. Og hvorfor så det? Fordi de ikke evner at brede sig ud og elske hinanden. Vi skal elske hinanden, siger Gud, og nu har han tårer i øjnene, og hvis bare han stopper der har han sagt noget væsentligt, og så kan det tilgives han var efter den stakkels dame, men det gør han ikke. Gud siger, Over for mig sidder denne stakkels fede dame, læg mærke til hendes fede hænder, de opsvulmede former, de langsomme tegn på portvin i ansigtets fedt-formationer. Dette menneske kan blive Dem, mine damer og herrer. I gul sparkedragt foroverbøjet over is-dessert. Føj for satan! Og så i øvrigt tillykke, pisker Gud, idet Gerd Lillian for tredje gang trækker i sin mands bukser for at få ham til at sætte sig ned. Der er helt stille i rummet nu. Bortset fra den flæbende dame over for Gud. Ja ja, nikker Gud. Var jeg grov? Han ser på brudens far og mor der dukker sig. Var jeg grov, min søn? Var jeg grov? brøler Gud og hæver glasset. Ingen andre løfter deres. Bortset fra den gule flæbende dame der hvisker tak. Og Gud klinker med den gule dame, Skål du fede orme-kælling. Kære Connie, siger Guds ældste, rejser sig op og maser Gud ned, tak fordi du ville have mig som din mand. Keine Hexerei, nur Verganglichkeit, mumler Gud bag sin sammensunkne bananasplit, mens Gerd Lillian demonstrativt ser den anden vej.

[...]

Gud foretager kontrolopkald. Gennem hele sit aktive pensionistliv opbygger Gud et netværk af steder han skal kontrollere pr. telefon. Gud går ikke stille med dørene. Han kalder sit hjem kontrolcentret. Han er kontrolcentret, og alle dem han kender, steder der skal kontrolleres. Gud ser det som sin pligt at holde øje med sine medmennesker. På det store plan er det jo også med til at holde verdensaltet oppe. Gud er dygtig. Han ringer i tide, men mest i utide til folk for at høre om der foregår lusk eller andet der kan være interessant for Gud at vide. Men kun efter midnat. Det er klart. For at kunne ringe og nyde at ringe må Gud have telefonitis, og det kræver jo sin snaps at opbygge den trang, det drive. Da Guds næstyngste er til søs som maskinmester sker det ofte han ringer til sin svigerdatter midt om natten for at høre om hun har nogen mænd hos sig. Og hvis hun benægter trækker samtalen ud, indtil Gud på et tidspunkt begynder at tysse på sin svigerdatter for at høre om der er fremmede mænds åndedræt i hendes stue. Og benægter hun dette beder Gud hende gå ud på toilettet og lade telefonen ligge fremme. Guds svigerdatter er høflig. Det er i de første år af deres forhold. Hvor længe skal jeg sidde herude råber hun til røret inde i stuen. I evigheder, brøler Gud tilbage. Tro mig, jeg ved hvor svært det er at savne sin mand, fordi det klør dernede, brøler Gud. Gud nyder at høre hende græde over savnet af sin søn. At sidde i Risskov og fjernstyre et menneske i Hadsten, det er da vel nok nymodens tider. At sidde sådan en vinternat med regnen piskende mod ruderne i det blendstrupske hjem og være i kontakt med ungdommens sorg og stemme.

Åh, sørgmodige unge kvinde. Men til sidst bliver det svigerdatteren for meget. Hun smækker røret på og nægter i de næste to måneder at snakke med sin ækle svigerfar. Og da Gud forsøger at mægle med en anden stemme end sin egen bliver forholdet helt galt. Måske fordi Gud på gebrokkent thailandsk-dansk påstår han er kok om bord på Arktic Trader, skibet som sønnen sejler på. Senere slutter de dog fred igen. Men for altid står Gud for svigerdatteren som en sindssyg dæmon der sidder med hænderne inde i andre mennesker. Det er i alt fald hendes påstand til julefrokosterne, til Guds enorme stolthed.

Du min yndlingssvigerdatter, siger han over en æggemad med ansjovis. Sønnen siger ikke noget. For Gud har hænderne inde i snapsen der glider ned i halsen med en brænden. I faderens og sønnens og svigerdatterens navn.
[...]

Gud har gemt sig. Lægerne gider snart ikke mere. Nu er det tredje døgn han ikke ligger på sin stue. Forrige nat var han gået ned på neurokirurgisk for at finde sin kittel. Han havde bladret hele tre lokumsruller igennem for at finde journalen på en mand han i sin tid aldrig fik held til at frelse. Og i nat aner de ikke hvor han har været. Gerd Lillian græder og går rundt og kalder. Indtil Gud af sig selv kommer slentrende. Han er ganske vist lidt træt, siger han med klar stemme. Men han fik opklaret mysteriet om de forsvundne hænder. Det var en dame med lobotomi der havde stjålet dem. Han satte hende straks på plads. Hvad stue var det, Blendstrup? Den med de mange hænder, siger Gud og trimler omkuld i sin seng. Men det er altså et problem, siger sygeplejerskerne. Ikke at han lever, men at han lever sådan op. Gerd Lillian er utrøstelig. Hun mener bestemt han minder om sig selv i hans værste dage da han var ung. Da forsvandt han også. For at bedrive utugt. Og det er snart værre end at han skal dø. Det er ligefrem ulideligt. Hun kender ham snart ikke mere. Et menneske hun har levet sammen med i 46 år! Det er jo umenneskeligt. Om hun skal holde vagt ved hans stue? Hun kan sagtens sidde op om natten? Nej, tag De hellere hjem, fru Blendstrup. Han har fået noget beroligende og sover helt sikkert de næste timer. Nå, så det gør jeg, brøler han.
[...]

Guds sønner sidder i en kælder på Amager. Det er snart tre år siden det skete.

Gud er der også. Han hænger i en skifteramme på væggen. Lidt på afstand. Et par timer endnu. De har ham også på bånd. Det er det om fattiggården. Den ene sidder i en lænestol og slår musikkens takt. Den anden er i færd med at arrangere noget natmad. Kælderen de sidder i er nyindrettet. Den var bare en kælder. Men nu er den fyldt med Guds ting. Guds malerier hænger på væggene. Tauscher i skoven og Guds eget maleri »Til evig forfølgelse« som han malede på hele livet. Stolen som Fyrsvampen ødelagde i et anfald af sindssyge står der også. På pladespilleren kører den evige Joan Baez. Natten er klar. Sommeren hersker. Brødrene tænder for cigarer, og natmaden knitrer og stinker som den skal. 6000 bouillonterninger opløses midt om natten. Den yngste bærer Guds hjemmejakke som et trofæ. Det er den fra Guds farligste dage, dengang han pludselig kunne fare op og være nænsom. Den med de utallige huller efter cigaretter. Han ser godt ud i Guds hjemmejakke. Om et par år vil han fylde den helt ud. Og når han runder de 45 kan det være han bliver indlagt på hospitalet for at forstyrre den offentlige ro og orden, og i rapporten skal der stå, Midaldrende stærkt svedende mand, indlagt klokken to om natten, ligesom der stod i Guds rapport. Natten hænger så herligt velhængt dernede i kælderen. Røgen får det lille rum til at fremstå større. Lyset fra farfars hudlampe falder på den forfærdelige negermaske fra Belgisk Congo som Gud bar når han holdt rettergang over sønnernes bekendtskaber. Skulle det være en hurtig snaps? Eller måske en Arnbitter? Naturligvis. Sønnerne drikker og danser i det røgede rum.

Natmaden syder og koger. De sværmer for de aflange timer efter midnat. Og på et tidspunkt krænger de alle sammen over og ser på hinanden og brøler og drejer ansigterne i profil. Daggryet er over dem, men de ser det ikke i den dunkle kælder. De ser det ikke. De danser og rører rundt i den gloende suppe og er stolte af det herlige kaos de står bag. Om et par timer kommer straffen og den lammende angst. Men det er sådan man lever, Niels! råber Jens.

Tracey Moffatt: *Something More 1* (1989)

Tracey Moffatt er en australsk film-, foto- og videokunstner. Fotografiet stammer fra hendes serie *Something More*, der indkapsler nogle af kustnerens særtræk; stilisering, referencer til film og kunsthistorie samt race- og kønsspørgsmål. Serien har et slags narrativ, idet den portrætterer en ung kvinde, der drømmer om at forlade det isolerede hjem og tage til storbyen, hvilket aldrig lykkes.

© Bridgeman images/Tracey Moffatt/Art Gallery of New South Wales, Sydney, Australia